

Raz.: 2A

Ime in priimek:

Lina Jurkovič

Točk:

23/30

%

44/

Ocena:

4

Pisno ocenjevanje znanja – 2. A – Razvoj zgodovinskih dežel v srednjem veku – 5. 5. 2022
– čas pisanja 40 minut

1. V 6. stoletju so današnji slovenski prostor naselili Slovani. Opiši južni val naseljevanja tako, da določiš čas, prostor in potek naselitve. (3 točke)

• 546 - 595

- Iz Savinske in Spodnje Panonije ob Dravi, do Turlanske nizine
- v več valovih, pod avarsko nadoblastjo

1

Današnji slovenski prostor v 6. stol, Vir zemljevida: Timetoast, dostopno dne 18. 4., 2022

2. Navedi štiri dejavnike, ki dokazujejo, da so imeli Slovani stik z romaniziranim in germanskim prebivalstvom v slovenskem prostoru. (2 točki)

prevzeta zemljepisna imena, uporaba rabin
vredba stalnih naselbin, ~~naseljenost~~
umik rom. prebivalstva v refugije

1

3. Smiselno poveži pojme v levem stolpcu z njihovimi definicijami v desnem stolpcu tako, da pripišeš ustrezno število. (3 točke)

1 Samova plemenska zveza

2 Karantanija

3 Karniola

4 Koroška

3 prva slovanska kneževina v vzhodnih Alpah, avtonomijo izgubi po l. 828

1 prva znana slovanska državna tvorba, razpade l. 658

4 prva vojvodina v vzhodnih Alpah, nastane l. 976

2 slovanska kneževina v predalpskem prostoru, avtonomijo izgubi po l. 828

2

3

4. S pomočjo predznanja opiši strukturo karantanske družbe. (3 točke)

vlada knez, ki dolast podeduje s plemstvom-prvaki
pod njimi so kaseri, imajo vojno in upravnno moč
največ je svobodnega prebivalstva, večinoma kmeti
imajo tudi sužnje (staroselske kristjane, vojne ujetnike)

5. Karantanci so po izgubi avtonomije sprejeli krščanstvo, ki je se je sprva širilo iz Salzburga pod nadzorom škofa Virgila in Modesta. Navedi 4 značilnosti širitve krščanstva med Karantance. (2 točki)

2

podrejenost je potekalo mirno, vero so širili misijonarji
vedli so bogoslovje v slovanskem jeziku,
prvi knez, ki je sprejel krščanstvo, je bil Hotimir,
ljudstvo pa mu je sledilo (širjenje "od zgoraj navzdol")

6. V srednjem veku so se razvile slovenske zgodovinske dežele. Smiselno poveži pojme v levem stolpcu z njihovimi definicijami v desnem stolpcu tako, da pripišeš ustrezno število. (3 točke)

3

1 deželni knez

1 družbeno, gospodarsko, versko in kulturno življenje v okviru dežele

2 deželno pravo

1 vladar dežele, sklicuje deželne stanovce in razsoja v sodnih sporih

3 deželno plemstvo

2 privilegij, kjer so zapisane pravice in dolžnosti deželnega kneza in plemstva

4 deželna zavest

3 deželani, plemstvo podrejeno deželnemu knezu

7. Navedi 4 plemiške družine, ki so sooblikovale slovenske zgodovinske dežele. (2 točki).

Eperstein ✓
od Henne Urške ✓
Winnar - Orlamunde ✓
Majnhard ✓

1

8. Dežela Celjskih se je po smrti zadnjega celjskega grofa Ulrika II. integrirala v zgodovinske dežele, kjer so vladali Habsburžani. S pomočjo spodnjega vira in predznanija navedi in razloži vzrok za padec Celjskih grofov. (3 točke)

»Komaj je stopil mednje, je nezvesti Ladislav Hunyadi zahteval od njega odgovor, kaj dela na Ogrskem. Mar nima doma dovolj v svojih gospodstvih, da da bi mu bilo treba še na Ogrskem gospodariti in posestev ter se prilaščati časti?«
Kronika grofov Celjskih. Maribor: Založba Obzorja, 1972, str. 46.

Ulrik II. je poskušal prevzeti suvereniteto nad ogrskim prestolonaslednikom, ogrska redovina, pa mu je nasprotovala.
V Beogradu Ulrika ubijajo, ker nima naslednika, celjske dežele podeljujejo Habsburžani.

9. V 15. stoletju so se začeli turški vpadi v slovenski prostor. S pomočjo zemljevida na naslednji strani in predznanija odgovori na vprašanja.

- a) Navedi tri trge, ki so pridobili status mesta. Razloži zakaj so pridobili ta status? (3 točke)

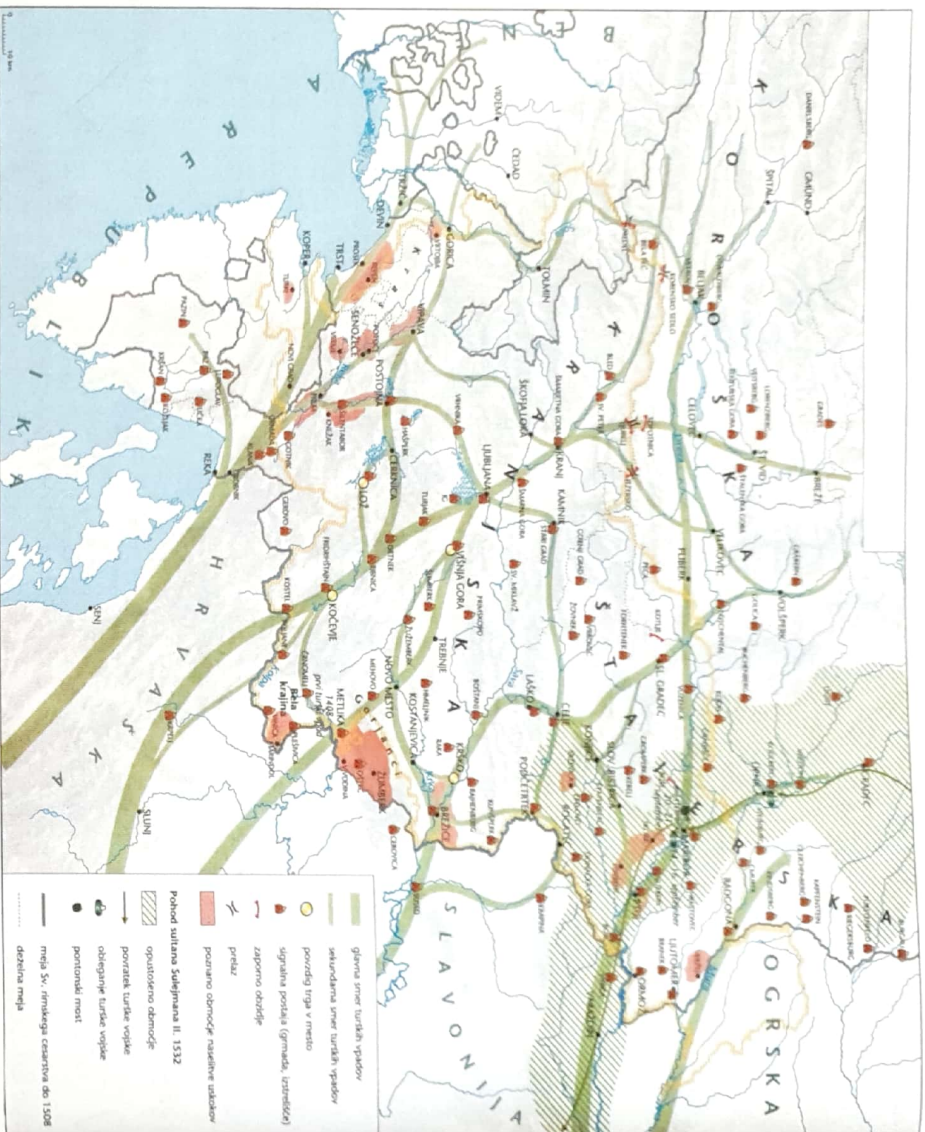
Urško ✓ Zato, da so smeli postaviti obzidje
Višnja gora ✓ za obrambo pred Turki.
Ljubčeje ✓

3

- b) Kako je prebivalstvo na podeželju organiziralo obrambo pred turškimi vpadi? Navedi tri oblike. (2 točki)

Med sabo so se opazovali s signalnimi žarki (lesovi, zvonjenjem),
Zatekali so se v tabore - cerkve z utrjenimi obzidji,
uporabljali so dolinske zapore iz hladov

2

10. S pomočjo spodnjega vira in predznanja pojasni 4 vzroke za kmečke upore.
(4 točke)

„Povej, kje je denar, ki ti ga že 32 let dajejo 4 kneževine, nekaj grofij in marsikatera graščina?“

Nezadovoljstvo in neposlušnost bosta ostala med podložniki, dokler ne boš spoštoval svobode svojih podložnikov, ki jim pripada po starih običajih in navadah, dokler bo denar vse manj vreden, dokler bosta visoki mitnina in carina in bodo nove dajatve na vino, sol, železo preprečevale vsakišen nakup ter dokler se bosta odpravila pravica in sodstvo in se bo dopuščala brezpravnost in se bo s silo izkrivljalo pravo.“

visoke dajatve, nepravilnost plemstva in sodišč,
in karav
veliko tlake, revščina & lakota med ljudmi